

ՄԵՐ ՄԱՐԴԱՆԻ ԱՅԸ

ՍԵՆՏԵՆԵՐ ԲԵՆԵՆ 120
ՍԵՆՏԵՐ ԲԵՆԵՆ 60
ԼԵՆՏԵՐ ԲԵՆԵՆ 30
ԵՆՏԵՐ ԲԵՆԵՆ 80

ՏԵՐԸ ԽՈՒՐԴԵՐ ԽԱՆԱԹ ԻՆԻՆ ԱՅՐԸ-
ՏԱ ՐԱԳԱՐԸՈՒ ՕՐՈՇՈՒՐ
ՂԱԳԵԹԱՅԱ ՄԻԼԵԶԱՅԻՔ ԽՈՒՐԴԱՅԻՆ
ԻՆԻՆ ԵՒ ԹՕՂԱՅԻՆ ԱՐԽԱՆԱԹ ՕՐՈՇՈՒՐ

ԱՍԻԹԱՆԵ 13 ԱՊՐԻԼ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երբնքի ճուճան կիւնիւ, սատթ 7 տէ, Կաթողիկոսարան սալօնունտա, նիզամնամէ, յի միլի լայնհարնըն պա- գի գըսմընը գրաաթ վէ միւզաքէ- րաթնա տէվամ օլունմագ իւզրէ, Մէհիսի Միւթէպէրանըն ագտը իճ- թիմաը մուգարէր օլունունտան, քեաֆէյի ազայը մէճիսին պէհէ- մէհա հազըր պուլունմալարը լիւ- գունունուն, Բաթրիգիսանէմիզ նա- մընա իրթար վէ թալիսիէ գըլըն- մաը թարաֆըրա պէհան վէ րէճա օլունունտա տուր:

Կաթողիկոսարանը քեաթիպէ- րինտէն Փագ Միւրտի Գերապայժառ Ալէպհանըն, լիէհիւզ զիւարէ, պու կիւն, մէհունէն վէ Գուտըր շէ- րիֆէ միւթէպէհանէն Տէրիսաաթէթ- տէն հարէքէթ իտէհէկի խապէր ա- լընմը տուր:

ՏԱԽԻԼԻՅԵ

ԹԵՎԵԼԻՆԹ

Ճէգարի պահըր Սէֆիտ վիւստէ- թի մէթընպընունուն, Ատանա վի- լանէթի մահընէյի պիտանէթ հու- գուգ տայրէսի րէյիսի սապըր Մուգպիլ պէյէ թէվիճի պուլուն- մունտա տուր:

Պէշինճի օլունունտա միւ- շիթի Հիւսէյին Ֆէվիլ րաչա հազ- րէթընիլէ Գոսօվա վէ հէվալիսի ու- մունտա Գոսօվա րէհէպ րաչա հազ- րէթընիլէ պէհանի մէմուրիէթընի իճ- րա գըլընմը, վէ միւշալիլէյի Հիւ- սէյին Ֆէվիլ րաչանըն Սէլանիէ վի- լունտէն գատար մէգիւր Գոսօվա- տանը վէքեալէթի Եանեսաա պու- լունտան ֆէրիգ Ահմէտ Հըֆըր րաչա հազրէթընիլէ թէվիթ օլունունտա Սէ- լանիէն աղիմէթի րէնտիսին թէպ- լիլ իտիլմի տուր:

Մէքթէպի թըպպիլիէյի ապը- րիէյի Եահանէ նազըրը տոգթօր ֆէրիգ Սաիպ րաչա հազրէթընիլէ իմթիւաղ նիշանըն պիւր գըլըն կիւ- միւշ միտալեաա իհսան պուլունուն- ղու իշիտիլմի տուր:

Մահընէյի խթինաֆ հուգուգ գըսմը ազապընտան Էմին Էֆէնտի, Պալըքէսէր ումունըր աալիսիէն թահգըգըր ազպիլիէն մէմուր պուլ- րունմաղէ, Էֆէնտի միւմալիլէյի տիւն Պալըքէսէրէ միւթէպէհանէն Տէրիսաաթէթ տէն հարէքէթ իլլէմի տուր:

Իմթէրաթօր Վիլհէլմին ճիւլու- սընտան սօնրա, Ալմանիա քիւստէ վէ սիւարի աալիսիէն նիզամնա- մէլէրի թատիլ իտիլմի վէ սատէլէշ- տիլիլիլ օլունունտա, մէմուր ալիի հազրէթի Բատիլաշի օլունունտա, նիզամնաթ մէգընիլէն աալիսի Օսմանիէ հազըրտա տալիս ճարի օլմաը իրատէ պուլունունտա, սիւարի նիզամնամէսի Հօպ րաչա, վէ քիւս- տէ նիզամնամէսի Գամբէօվիէն րա- շա թարաֆըրտան թէրէհէյի ի- տիլմէքտէ պուլունունտա տուր: Կէ- չէնտէ պիւր իմթիլիլիլ իւզրէ, թէշ- քիլի միւթէպէթի օլունունտա մըրադըր ալալըն իւնիֆօրմա նիւմունտէսի տէ, պա իրատէյի Եահանէ Ալմանիա տան ճէլպ իտիլմի տուր:

Հիւքիւմէթի Սէնիյէն խըտմէ- թիւտէ միւթէպէթի օլմաղա 54 պիւր լիւրա գատար ալաճալարը գալ- մը օլունտա պաղը ինիլիլ մէմուրաըր- նըն մաթիւպարը, Բարիստէ Օսման- լը պանդասընա պարօն տը Հիւշ թա- րաֆըրտան թէպիլ իտիլմի օլունունտա մէպաղտան, Մալիսիէ նէգարէթիւ- տէն վէրիլէն պիւրէր չէթ իլլէ թէպիլիէ իտիլմէքտէ օլունունտա, Լէվընթաա օ- գունունտա տուր:

Տօլմա-պաղչէ կաղիսանէսինճէ թատիլաթ վէ իպահաթըր լազըմէնի իճրաըր գըմընտա, Եէհիլ Էմինի միւթէպէթի Պօհօր Էֆ. հազրէթընիլ- նիլ թահթըր րիսանէթիւտէ պիւր Գ- միսիս թէշքիլ օլունունտա տուր:

Պիւր գալ կիւնտէն պէրու նա- միգան օլունտա խարիճիէ նազըրը Սա- յիտ րաչա հազրէթընիլ թէմալէն քէսպի սըհէթ վէ աֆիսէթ իմթէ- լէրիլէ, պու կիւնտէն իմթիւպարէն մագամը ալիլէրիլ թէշքիլ իտէհէթ- լէրի միւթէպէթի տուր:

Բուսիա տէվիլիլ թարաֆըն- տան իգմիլ վալիսի Բիգա րաչա հազ- րէթընիլէ պիւրիլի, վէ վիւստէթ քօլիթիլա մէմուրու Արմենալ Էֆէն- տի իլլէ Ժանտարմա Գոսօվա տանը մի- րալայ Հըֆըր պէյի իւշիւնիլ րիւթ- պէտէն Սէն Օթմանիլաա նիշանը իհ- տա օլունունտա տուր:

Էմինմիւլգտէթի րազար իրթէսի կիւնտէ պիւրիլիլ Խէ, սալը կիւ- նիւ, վէ Էհէր կէօրիլիլ Խէ, թէք- միլի սիւլիսի իմթիլաըր լալա շարչէն- պիլ կիւնիլ Բամաղանըն պիւրի աաա ու իմթիլաթ իտիլմէքտէ օլունունտա իլան վէ պէհան իտիլմի տուր:

Ագթէօր Մ. Գարաիանի նամ քիւմէնէնիլ թահթըր իտարէսինտէ օլունունտա 54 նէֆէրտէն միւրէքէպ պիւր Եունան թէպիլ Գոսօվա տանը տիւն իսկէնտէրիստէն Տէրիսաաթէ- թէ կէլմի տուր:

Չաթըր հազրէթի Բատիլաշիլիլ ապըրաըր վէհէյի, Եէհիլ Էմինի Մազար րաչա հազրէթընիլիլ իշ- պու եաղ մէվալիլիլ նիշան-թա- շընտա իպամէթ իտէհէթընիլիլ իսթան- պուլաղէթաընտա օլունունտա տուր:

Սօֆիստա, ապրիլի Էֆրէնիլիլ 2 շէր կիւնտէ, տոգթօր Եիւնան- ֆուն վալիսիլիլ Եէհիլիլ, իպամէթ իմթիլիլիլ խանտէ գաթիլ ու թէ- լէֆ իտիլմիլիլ տուր: Պու ճիւստէ- թիւն սէպէպի սիւրգաթ օլունունտա, գա- թիլիլիլիլ տէն պիւրի ալաղ ու կիւրիլիլ օլունունտա տուր:

Էմիւր ատապընտան Տէտէ-աղա- ճա կիւթմէքտէ պուլունտան Գոսնուն Եիւրիլիլ իլլէ գաթըր, չէտիտ պիւր ֆուրթունաթ թուրքալարա, զարգ օլունունտա, 170 րէս Գոսնուն վէ 5 նէֆէր գաթըր թէլէֆ օլունուն- տա տուր:

Չարչուի քէպիլիլ տիւլմէնի Էմինաֆընտան Գատըր քէօլիլ Գաղաղ օլունունտա 65 Եալարընտա Համբարձում նամ քիւստէ, տիւն Պալը Ալի ճիւս- րնտա Աճը-մուսիլա օգաղընտա թէլըր Սիւրաթիլիլ տիւրքեանընա տիւլմէ կէօթիլիլ Էմինաֆընտա կէօթ- Էմինաֆընտա ֆիւհէթէն վէ- ֆաթ իմթիլ տուր:

Սալը կիւնտէ, Անաղմա գաթու- սունտա Թուրքալար ճատտէսին- տէ, պիւր պաղգալ տիւրքեանընտան ալթէ զուհուր իտէքէ, իմթիսա- լիլիլիլ գունունտա տիւրքեա- նընա սիւրաթէթիլ, իլլէ պապ տիւր- քեան միւթէթէր օլունունտա հալտէ պատըրըր տուր:

Տիւն, Հօճա րաչա խանընտա Թաչատուր նամընտա պիւր քիւստէ, Էշեա տէնիլիլիլ Եէրէշտիլիլ տէն Էքէն, 3 լէթօ Եիւրքէթիլիլ տէն ա- շաղը տիւլիլ Գօլուն վէ աեաղըր Գէ- տէլէնիլ վէ տէրհալ Սիւրքէթիլիլ տոգթօր Անտիլիլիլ Էֆէնտի տալիլ իտիլ- մէսիլիլ, Էֆէնտի միւմալիլ, վէ միւ- տալաթըր լազըմէնի իճրա իմթիլ տուր:

Սալը կիւնտէ, Չաթալա թա- րաֆըրտա, Էմիւրաապէն կէլէն գաթարըն կէլմէսինտէն Էվիլ, տէ- միլ Եօլ խաթիլ, պիւր գալ մէթօր պօսունտա պաղը Էշիսաըր միւրիլիլ թարաֆընտան գատտէն սաղաթըր- տըրըր իստէ, համա օլունունտա Եօլ պէքէթի թարաֆընտան վաղթ ու Գէմանըրա կէօրիլիլ Էքէ, խապէր վէրիլիլիլ տէն, խաաաաթըր վաղթա թամիլ իտիլմիլ, վէ գաթար գաթա- սըքճա կէլէպիլիլ տուր: Պու ճիւստ- Եէթիլ սէպէպիլիլ հէնուգ անլաշը- լամաթըր, ճանիլիլ գաղթա թա- րաֆընտան արանըմագտա տըրաըր:

Իշիլիլ իտիլիլիլ կէօրէ, տիւն, սաաթ 9 րատտէլիլիլ տէն, Պէյօղլու միւթէպարըր Գապիսանէսի մէվ-

գուլաըրնտան պիւրի, զաթէթ քիւս- թալանտէ պիւր սուրէթտէ ֆիւրաթ իմթիլ տուր: Եէօլիլիլ մէրգուլ, զա- լիպա թաալիլիլ ալընմագ իւզրէ, միւ- թէպարըր ֆիւրըն տէօր թաաթ Եիւր- սէթիլիլ պուլունտան Էն իւսթ գա- թընա չըգարըրըր օլունունտա հալտէ, նապըրա խալի պիւր արատա մէքըր գաթըն Էնիլիլիլ տէն Էնտիլիլիլ Մէքթէպի Սալթանի պաղչէսինտէ ալթիլ, վէ մէքթէպիլ գաթուճուսու օ սըրատա օրատա պուլունունտա, մէրգուլ սէթիլիլիլ տէն թուրմուշ իստէ, ֆիւրաթիլ մէրգուլ, ֆէվ- գէլատէ պիւր չաթուգըրա կիւնիլ- տիլիլ սէթիլիլ չըգարըր, քէնտի- սին թուրմանըն Էլիլիլ տէն պրադա- րագ, միւթէպարըր ֆիւր տալիլիլիլ տէն մէմուրիլիլ լազըմէ Եէթիլիլիլ գատար ֆիւրաթ մուլաֆֆագ օլա- պիլիլ տուր:

ՏԵՎԼԵԹԻ ԱԼԻԵՆԻ ԻԼԵ ԱՎՍԹՐԻՍԱ ԿԵՍՏՐԻՆԻ ՄՈՒԳԱՎԵԼԵՍԻ

Գօրի, Երօնտան Բօլիլիլ զաղէթա- սընը 21 թարիլիլ նիւստէսինտէ կէօրիլիլ տուր:

Ալաթիլիլ խարիճիլիլ նէգարէթի մէմալիլիլ Եահանէ իլլէ Ավթըրա- Մաճարիլիլ պէյիլիլ տէն Եէնի կէօթիլիլ թարիլիլ տալիլ օլունունտա Գաթիլիլիլ հիւրիլիլ Սէնիլիլ կէօնտէրիլ տուր:

Թարիլիլ մէքընիլիլ թալիլիլ զըմընտա պիւր գալ սէնտէն պէրու իլլէ տէվիլիլ պէյիլիլ միւրաքէ- րաթը միւթէպատտիլ իճրա իտիլ- մէքտէ պուլունունտա, տէվիլ- թիլ Ալիլիլիլ պու քէրէ Ալաթիլիլ հիւրիլիլ թարաֆընտան թէքիլիլ օլունունտա լայիհաթըր գաթիլիլիլ նի- հաթէթ գապուլ իտէհէկի մէմուլ տուր: Պու թաղտիլիլ, թիւստէթ վէ կէօթիլիլ մուհէթէնամէսի մա- լիլիլ տալիլ օլունունտա միւրաքէրաթ Եա- գընտա նէշր օլունունտա տուր: Ինտէլ իճապ Ալաթիլիլ - Մաճարիլիլ ի- տարէսինտէն պու պապտէ Տէրիսաա- տէթ մէմուրիլիլ մալսուստէ կէօն- տէրիլիլ տուր: Մուհէթէյի մէգ- պուլիլիլ սէնիլիլ հազըրէ գարֆըն- տա ագտ օլունունտա պիլիլիլ տալիլ իւ- միտ օլունունտա տուր: Մուհէթէ- յիլ մէքըրիլ կէօթիլիլ թարիլիլ պէ- րընը Էսապէն թատիլ իմթիլիլ պէ- րապէր, պիւր թարաֆտան մալիլիլ նոգթալիլ նազարըրա Պալը Ալիլիլ արգուսինտէ թէվաթըր իտէհէթ, վէ տիլիլ թարաֆտան Ալաթիլիլ-Մա- ճարիլիլ տան իլլաճաթ մէնաֆիլիլ մուհէթաղա իլլէհէթ տուր:

ԽԱՐԻՃԻՆԵ

Բարիս սերկիի ուսումնական տե-
վածքի միւստեղիներէն Պրանսա-
քերի ֆիրմայի տնօրէնին Պրանսա-
քերի միւստեղիներէն միւստեղիներէն
նա տալիս գաղտնի թու ֆիրմայի
պաշտօնէն իսկ տե, Տէպա վե նա-
սիւնալ վե եքսեր րատիդալ զադե-
թալարը մեղքիւր ֆիրմայի ֆերա-
դեթ իտիւմէսինի ինթար իտիւմէսինի

Բէթրէսպուրկտան խապեր վերի-
տիկինն նեղարէն, Սըրպիսթան հիւ-
քիւմէթիլէ մեթրոպոլիտ Միլէլ ա-
րաւնտարի միւստեղիներէն թէպի-
եքէրէր օլտուղունտան, միւստեղիներէն
եքսերտա Սըրպիսթանա ալտեթ ի-
տեքէրէն իսկ տե, մուսապաթէն րէս-
մի մեմուրիեթէ թալիսին օլունմա-
եաճապ տըր:

Իմալիա վէլիի ահա բրէնսինին
սերկիի ուսումնական տնօրէնին
նա տալիս սէ, իսաթ իտեքէրէն րիվա-
եքէթի, Իմալիա տեքէթի թարա-
ֆընտան րէսմէն թէպիլիսինի տըր:

Ալմանիս պահրիեք նեղարէթի 10
պին թեքէթիլիսինի պիւսիւր պիւր
զըրհը, անտէն քիւսիւր տիկէր պիւր
զըրհը, սէվահիլին մուսապաղապրան
մալսուս պիւր սէքիւնէ, իրի ինթիմ-
պօթ վե պիւր զօրվէթ սէքիւնէլէրի
ինչապըն էմր իլլէմիլ տըր:

Գրալիչա նաթալիսինի եաղընտա
Սըրպիսթանա ալտեթի խապերիսին
ալլը օլտուղը Պէլլապտան եաղը-
լընտը, Վազաա հէյեթի նիւապէթ
թարաֆընտան, ապրիլի էքրէնսինին
1900 թարիսինի, եալթապա պու-
լունան միւստեղիներէն պա թէլլէրաֆ
տալթի օլունմուլ իսկ տե, ալտե-
թիսին տալիս հէյուգ գարաըր գաթի
վէրմէմիլ օլտուղու ճէվապը ալլընմը
տըր:

Բոսթ զադէթապընտա պէր վեճհի
ալթի օլունմուլ տուր:

Մալիւմաթը մալսուսեթիլէ նե-
գարէն, իմքէրաթ օր Վիլհէլմ, յուսի-
սին սօն հաֆիմապընտա ինկիլթէրա-
եա աղիմէթ իտեքէրէն տըր: Պուն-
լա պէրապէր աղիմէթին եքվիլ գա-
թիսին գարալիլի օլտուղը տըր: Պուն-
տան պաղապ, մալիւմ օլտուղու
վեճհի, Ալթիւրիս իմքէրաթ օրու: 6
այ եապըն ինթիմաթան սօնա Սի-
մանիս իմքէրաթ օլունմա վիլլիթա վի-
րէնէք տըր: Մեղքիւր եապ իսկ,
յուսլար 30 տա պաղապըրընտան,
յուսլիս 30 տա ինթիմա պուլաճապ
տըր: Իմոսի, ինթիմալի իմքէրա-
թ օր Պրանսա-թօղէթ, քէնտի վե-
լատէթիսին տեքիւր սէնէսի օլան օ-
ղոստոս 18 տե Վիլհէնաեա ալտեթ
իմքէր ինթիմալի տըր: Պուն ճի-
հէթիլ իմքէրաթ օր Վիլհէլմին աղի-
մէթ թարիլիսին հիսապ օլունմալիլի:

Բուսիս իմքէրաթ օրու թարաֆըն-
տան Պունապա խանընա պիւր գըթա
նաճէր իմքէրաթ օր իլլ մուրապս իլլ
Պան նիչանը իհտա օլունմուլ տուր:

Շուէտ վե Նօրվէնիս գրալընը
հէյեթիսին րէնսէն Էօթէնի էվիլիլի
կիւն Սիլօգհօլմա վեթաթ իմքէր
տըր: Միւսթէվէթիսին 1830 սէնէսի
ապրիլի 24 իւնտէ տօղմուլ իտի:

Աթիւնտան ալլընա սօն խապէր-
լէրէ նեղարէն, գրալ թօրթ Մաու-
լիսին սանէթիսին րիսի քիւստընտա
հաղըր պուլունմապ իւլլըրէ, մալիսի
էթրէնսինին ինտէ Շիւրաեա, վե տե-
տէն մալիս սօնլարընտա եալսոտ յու-
նիս իպթիտալարընտա ֆալիւեապը-
լա Բէթրէսպուրկա կիտեքէր տըր:

Ասկալլունըն թօրա թուլթուլա-
պընտան տօղաեթ, Բուսիս հիւքիւ-
մէթիլին Պրանսապան 45 միլիոն
ըուպիլ թաղմիլիսին թաղալ իտեքէ-
կիւնի պիւր ինկիլիլ զաղէթաթը եաղ-
մը իսկ տե, Թան զաղէթաթը Պը-
րանսաեա պէօլլէ պիւր թաղալ վու-
գու պուլապըրընը թէքէթիսինի տըր:

Մասուստան Բօրօյ Բոմանո զա-
ղէթաթընա եաղըրըրընա կէօրէ,
Հապէն գրալընը վեթաթընա շիւպէ
գալմաթը տըր: Շէօյլէքի, միւստեղի-
լէ, իսկ վեթաթընը մուսթալ օլան մու-
հարէպէտէ, էմրին գաղընտա Սու-
տանիլլէրէ գոմանտա իմքէթաե իմիլ,
էվիլլէլա Հապէն գրալըն հիւքուլ իտիլ,
Սուտանիլլէրի կէրի սիւրմիլ իսկ տե,
իմքէթի կիւն Սուտանիլլէր հիւքուլ
իմքէթիլէ, Հապէնիլլէր երիւթէք պիւր
աւտաեա իմքիս իլլէմիլլէր, վե իր-
թէսի սապազ տալիս Սուտանիլլէր
Հապէնիլլէրի մուսապէր իտիլ գաթի
ու թէլլէթ իմքէթիլլէր տըր: Պուն մու-
հարէպէ իւլ կիւն սիւրմիլ տըր:
Հապէն գրալը, իւլիւնսին կիւնսին մու-
հարէպէտէ գաթիլ ու թէլլէթ օլունմուլ
տուր:

Ալմանիս հիւքիւմէթի, Աթէյրոսէ
պիւր Ալթիւրիս էսիլհա ֆապրիգա-
պընա 250 սին աւտա Մալիլիլլէր
թիւլիլլէր ըսալարմը, վե 650 պին
թիւլիլլէր տալա ըսալարմապ իւլլըրէ
միւսթալմաթ տա պուլունմուլ տուր:

Բասալապընը բաղար իմքէթիսինի-
նիս, Վիլհէնաեա, րէնս տը Շըվար-
ճէնպէրիլլին զօնաղընտա վե մաւաթ
ըրէնսէս Բօրին տը Մէթիլլէրիսին թա-
լը հիւսաեթիսին միւսթէվէթաթա
մալսուս պիւր սերկի քիւստ օլուն-
մուլ տուր: Պուն սերկիսին միսի, իհ-
թիմալիլ շիմալիլի գաւաթ հիլ պիւր
մէթիլլէթ տէ կէօրիւմէթիլ տըր: Ա-
վըսթիլա - Մաճարիսթան մէմալի-
թիսին եաղաեա էն պիւսիլլէր ա-
սըլապտէկեանը գըլթէթ տալ վե նա-
տիլ իլլէմալ միւսթէվէթաթընը
հալիլ օլան պու սերկիսին հաւաթ-
թը ուսումը իսպրիլլէր թալիսին ի-
տիլլէթ տըր: Մեղքիւր սերկիսին
տիւգ տը Գիւսթէրէնտըն պիւր էլմաթ
պուլունմուլ քի, շիմալիլ տէլլին
քէնթ օլունմա էլմալար տա 4 իւն-
սիւ միլլիլ թուլթուլ տուր: Գօնթ
Պօմպէլ տէ, իլլալ սերկիսին, Պիլլիսին
նաթօլէօնուլ եթընուլ գէմանընտա
զուլապտըրը ալթիս թաղըրընը
վաղ իմքէր տըր: Պուն թաղըրմաթ,
գօնթուլ ֆապրիկապընա իմքէրաթ օ-
րիւ Մարի-Լուիլ թարաֆընտան

իհտա օլունմուլ տուր: Հանսլարա
խանէտանը իսպրիլլին ալթիսին վե
կիւսիլլէ թաղըրմաթ տալիս գըլթէթ
թաղար օլունմալ էլետտան տըր-
լար: Հաւըր թէքթիլ սերկի էլետ-
տընը գըլթէթի նապտիլլէր երիւ-
լէրէ միլլիսնապա պալիլ օլմապ տա
տըր, շիւսթիլ էալընը տիւգ տը նա-
սօնուլ ալթիսին վաղալար 1,200,000
ֆրանգ գըլթէթիսին տըր:

1889 ՍԵՐԿԻՍԻ

Պիլ գալ հաֆիթաեա գաւաթ Բա-
րիսթէ քիւստ օլունմապ օլան
սերկի, Պրանսապա քիւստ օլու-
նան ուսումի սերկիլլէրին թարիլի սը-
րապըլա տօղտիլլէրիսին տըր:

Պիլլիսին 1855 տէ թէթիլլիլ օ-
լունմուլ տուր: Շանդ էլիլլէրէ Բա-
լէ տըլլէրիսին, սերկիլլէր մեղքիւր
իլլին ինչա օլունմուլ տուր:

Իքիսին 1867 տէ Շան տը Մարս-
տա քիւստ օլունմուլ տուր: 0 թա-
րիլլէր մէքէրէթ ուսումի իտիլ, էվ-
րօքանըն էն պիւսիլլէր հիւքուլա-
րը Բարիսէ կէլիլլէր իտիլ: Սուլհուն
տէվաթ իտեքէրէն զանն օլունմուլ
իտիլ:

Իւլիսին սերկի 1878 սէնէսինտէ
իքիսին սերկի կիւսի Շան տը Մարս-
տա ինչա օլունմուլ, մաթէլալ Մա-
հօն թարաֆընտան քիւստ իտիլ-
միլ տըր: 1867 սերկիսին էճանիպ-
տէն 36,231 իլլի իլլիլաթ իմքիլի
հալտէ, պու սերկիսին 26,953 քէնի
իլլիլաթ իմքէր տըր:

Բարիսին տօղտիլլէրիսին 1889
սերկիլլէր ուսումիսին տալիս երէն Շան
տը Մարստա քիւստ օլունմապ
տըր: Պրանսապա մէլլէր իթթիտա-
տա պուլունմալարըն պունմա հիւ-
քիւմաթա իլլաթը զարաթ իտէն 1789
իլլիլալընը 100 իւնսին սէնէսի միւ-
նասիպէթիլլէ քիւստ օլունմա պիւր
սերկիլլէր ուսումիսին էվրօքա հիւքիւ-
մաթը միւսթապիլլէրիսին տալթէթ իթ-
մէսինտէն հաւըլ օլան միւնասի-
պէթիլլէր հալլընտա իսթալ իթ-
մէքէթիլլէ, Եալընը շուրապըն պե-
եան իտէրիլ քի, մէթալիլ էճանիլ-
լէ հիւքիւմաթընը հէման ճիւլլէրի
պիւր ինթիլալըն րէնսին սէնէթի միւ-
նասիպէթիլլէ իծրա օլունմապ շէն-
լիլլէ իլլիլաթ իմքէր իւլլէ Բարիսէ
կէլլէրի հալլընտա Պրանսա հիւ-
քիւմէթի ճիւլլէրիսին թարաֆըն-
տան վուլալա պուլան տալթէթի ալ
վե շօղ պիւր-լալթիլլէ րէնտա իմքէ-
րէր տըր:

1889 սերկիլլէր ուսումիսին րէսմէն
իլլիլաթապան իմքէրիսին իտէն հիւքիւ-
մաթը Բուսիս, ինկիլլէրիսին, Ալմա-
նիս, Ալթիւրիս, Իթթիլալ, Իսթա-
նիս, Բօրթիլլէր, Պէլլիլալ, Պիլլի-
մէն, Տանիլապա, Իսթէն, տէլլէ-
թի Ալիսէ, Բուսիսին, Պրապիլիսին վե
2ին հիւքիւմաթը օլունմա, հիւքիւմա-
թը մէլլէրիսին Պրանսա իլլէ կէրէք
իլլաթաթ վե կէրէր իտիլալ թա-
լարալ սէնէթի 6 միլլիսին ֆրանգա
եաղըն միւսթալալթը վուլալա կէ-
լլէրէ տըր: Հիւքիւմաթը մէլլէրի-
սին իմքէրալարըն տէրէքէթիլ է-
հէմիլլէթի, պալապտէր միլլալ-
տան անլալըր:

Պրանսա հիւքիւմէթի ճիւլլէրի-
սին տալթէթիսին գապուլ իտիլ
րէսմէն մուսթէթիլլէ վաթ իտէն հիւ-
քիւմէթիլլէր իմքէրիսին հիւքիւ-
մէթիլլէրին անմապ օլունմա պիւր օլունմա,
Մօնապօ, Անտօրը, Մէն Մարթէն,
Իսթիլլէրա, Նօրվէն, Սըրպիսթան,
Եունանիսթան, Ամէրիկա ճիւլլէրի-
սին էքսէրիսին, ճաթօնիսին Սի-
եամ վե Իրան հիւքիւմէթիլլէրիսին
իպալթէթ տըր:

Բէսի թալիլլէ կէօրէ, 1889 սեր-
կիսին մէսարիլլի 43 միլլիսին ֆրանգ
օլունմա տըր: Մէսարիլլի մէլլէրիլ-
լէրին 17 միլլիսին հիւքիւմէթ վե 8
միլլիսին Բարիս շէնիլ թարաֆըն-
տան թէթիլլէ օլունմապ տըր:
Պունտան պաղապ Թէթիլլէր շիւքէ-
թիլլէրիսին պիւր շիւքէթ թէթիլլէր
օլունմուլ, վե մէսարիլլին 18 միլլի-
սին տալիս շիւքէթիլլէ մէլլէրիլլէ թա-
րաֆընտան տէրիլլէրիսին իտիլլէր
թէթիլլէրիլլէ շիւքէթիլլէր սէրմաեթիսին,
տէթիլլէր եթալար պիւսիլլէր գուլա-
նիլալար (հէր պիւրիլլէր երիւգ պին
ֆրանգ իմք իմքէր տըր) վե Լուլլը
վե Պուն Մարթէ կիւսի պիւսիլլէր մա-
ղապալար, վե էրպապը սէնսին վե
պանթէրիլլէրիլլէ իլլէր կէլլէրիլլէր թա-
րաֆընտան թէթալիլլէ օլունմուլ տըր:
Էլլէքէթ Պրանսա թիւսարթէթ նեղարէ-
թիսին պուլունմա Մ. Թիւրաթ սեր-
կիսին ուսումի գոմիսթիլլէր տըր: Բա-
րիս ամէլիլալ միւսթիլլէ Մ. Ալթիսին
ինչապալ մէմուլ օլունմուլ տուր: Էլ-
եա թէթիլլէր իտէլլէրէ մալլէլլ թէթ-
լիլլէր սերկիլլէրիսին իտալէրի Մ. Պէր-
թէքէ հէվալլէ օլունմուլ տուր:

Սերկիլլէր գապուլ օլունմա մա-
սուլալթ, տօղուլ քիւմէ թէթիլլէր ի-
տէքէթ տըր քի, պունլար տա պէր
վեճհի ալթիլլէր տըր: սէնայիլլէր նեթիսէ,
թէթիլլէր վե մէսարիլլէ, մէլլէրալաթ
վե թէթիլլէրալալթ, սէնայիլլէ իլլա-
սիլլէ, ճաթ վե իլլէմիլլէ մալալալթ,
ալլէթ վե մաթիլլէ, մալսուլալթը
ղընտիլլէ, զիւրալթ վե պաղըրըր
վե պալլըր թէթիլլէր սէնալալթ,
պաղըրվալլէր: Գիւլլէրիլլէր հէր պիւ-
րի տալիս ալլընա սըրքիլլէր թաղ-
սիլլէ օլունմապ, վե պու սըրքիլլէ-
րին հէր պիւրի մալսուլալթըն գապու-
լիլլէ մէմուլ պիւր հէյեթիլլէ ուսումիլլէ
թալիլլէ օլունմապ տըր:

Մէսալալ սալիլլէ ճիւլլէրիսինտէն
1867 սերկիլլէրիսին թալիլլէ օլունմա
մալլէլլէրէն 20 հէլլէրալ զիւրա-
տէ մալլէլլէ թալիլլէ օլունմուլ
լան 1889 սերկիլլէր տէթիլլէր գընմա
թաղսիլլէ օլունմուլ տուր քի, պուն-
լար տա Շան տը Մարս, Թրօգալտէր
պաղըրիլլէր, Մէն նեթիլլէ սէվալիլլէ ի-
լլէ պէրապէր Օրսէյ թրիլլէր վե էն-
վալիլլէ մէլլէրալ տըր:

Շան տը Մարս պաղըրմա գընմ
տըր: Մարիլլալար վե սէնայիլլէ միւս-
թիլլէրիլլէ վե սէնայիլլէր նեթիլլէ վե սե-
նայիլլէ ֆէնիլլէ տալիլլէրիլլէ իլլէ պաղ-
լէ վե հէման հալլը գաւաթիլլէր մու-
հապալա իտիլլէր օլան վե վէլալտէ-
թիլլէ հաղըրթիլլէ Բաստան 10 պին սե-
նէ էվլէլ հաղըրթիլլէ Նուհ էվլալտըն-
եա տէթիլլէ իմքէրալիլլէ մալիլլէ օլունմա

մագ միւսնստիպէն իրէ, տէ՛րիւրտէն իմալ օրունմամբն օլան մէջնուր Պա- պիլ գուլէսինտէն ազ իտտաաար օլ- մանան էյֆէլ գուլէսի պու գը- սըմտա տըր :

էյֆէլ գուլէսի 1888) սէրկիսինն էն զինատէ ճաղկալէլ էպինեէսին- տէն պիւրի տիր, Պու գուլէ պիւր ֆէնէն էսէրի տէյիլ, պիւր գուլէթ էսէրի վէ եա տաճա աօղրուսու պիւր հի- սապ էսէրի տիր, էլիեզմ րէսիտէյի խիթամ օլտուղու կիպի, 300 մէթ- րօ երւքսէրիկի պուլունան գուլէ քեամիլէն տէմիւրտէն ինչա օլունմուշ տուր, Մէգըիւր գուլէսին ինչասը ի- չին 7 միլեօն 300 պին քիլօ տէմիւր սարֆ իտիւրի տիր, Աեադարտան պիւրի իչինէ ինչա իտիւրի օլան 350 գատէմէլի պիւր նէրտիվէն, սաթհը գէմինտէն 58 մէթրօ երւքսէրիկի պուլունան պիւրիննի թապագաեա իյսալ իտէր, Պու թապագա՝ կիզի կէյիտէր իլէ նէրտիվէնէրտէն մաա- տա տէօրթ րէօշք իլէ պիւր Պրանսըզ մէյիանէսինի, պիւր Ամէրիգա մէյիա- նէսինի, պիւր Պէլճիգա պիւրիանէ- սինի վէ պիւր Բուսիա լօգանթասընը հալի օլարագ, 4 պին քիչի իսթիեապ իտէպիլէնէկինտէն, Պապիլ գուլէ- սինտէ օլտուղու կիպի, էյֆէլ գու- լէսինտէ տալի զիեարէթմիլէրին եէկտիկէրինն իսանլարընը անլա- եամանաճաղարը չիւպհէտէն վա- րէսթէ տիր :

էլէթթիւրի վէ հարէթէթ իտէն վէ սաթիտա 750 քիչի նագլ իտէպիլէն մաքինալար իլէ գէմինտէն 120) մէթ-

րօ երւքսէրիկի պուլունան վէ գաը- տան եէրի վէ տիւրպիլէն իլէ կէմի կիւլէթէսի կիպի թէրթիպ իտիւր- ճէր օլան իքիննի թապագաեա չը- գըլաճագ տըր, 1888 յուլիս 14 տէ աթըլան ֆիլէնյիլէր պու իքիննի թա- պագատան աթըլմիլ տըր, Սոն թա- պագա սաթհը գէմինտէն 280 մէթ- րօ երւքսէր տիր, Բասաա ալէթը պու թապագատա մէվզու օլաճագ տըր, Պուրատան չիտիեէ գատար իճրա իտիլէմէմիլ տաղիգ րասաալար իճրա օլունապիլէնէկի իտտաա օլու- նուեօր, էլէթր պու րիվանէթ սաճիհ իսէ, պու տէմիւր քիւմէսինն զարա- պէթինտէն պաշղ աանճագ պու ֆա- յլտէսի օլաճագ տըր, Չըգմալ իւճ- րէթի պիւրիննի թապագաեա գա- տար 2 վէ թէթէեէ գատար 5 ֆը- րանգ օլաճագ տըր :

Մ. էյֆէլ, թասալվուր իթտիկի գուլէսինն մէօարիֆի ինչաինէսինի 6 միլեօն ֆրանգ թալմին իտիւրօ, Հիւքիւմէթ միւսիլէյհէ սէրկի թալսիսաթը ումումիեէսինտէն 1 միլեօն 500 պին ֆրանգ իլէ սէրկի միւստէթիննէ գուլէսի իչլէթմէք հագգընը վէրմիլ տիր, Սէրկիտէն սօնրա գուլէ Բարիս չէհրինն մալի օլաճաղընտան, Բարիս չէհրի տալի իեանէ օլարագ 20 սէնէ միւստէթ- լէ Մ. էյֆէլէ թէրթ իլլէմիլ տիր, Պու հալտէ զայրը մունթաղըր պիւր գաղա վուգուա կէլմէեէճէր օլուր իսէ, 1910 սէնէսինէ գատար քաեէ- տար օլաճագ տըր տիմէք տիր :

(Թիմարիթ Ստապր զագիթապը)

ԹԱՍՀԻՂ

Տիւնքի նիւսթմիլիին ազգային հալա- տիսաթը սըրասընտա իքի սէհվ վուգու- պուլմուշ օլմաղէ, մաէլ իթիլգար թաս- հիհ օլունուր, շէյլէքի :

էվլէլա իքիննի սիւթիւնուր 14 իւն- ճիւ սաթըրընտա «բաթրիգիսանէսի» լու- ղէթի, «Բաթրիգ վէթիլ» օլաճագ, վէ այնի սիւթիւնուր 40նճը սաթըրըն- տաքի «սաթի 7» տալիս, «սաթի 2» օլա- ճագ տըր :

ՄԱԹԹԵՅԻՆ ԲԻԹԱՊԸՆԱ

Քէնճի Քէնճիեէ Քէնճի ՇիճԱ ԻԹՄԷԳ ԲԷԳ ԳՕԼԱՅ ՏԸՐ

Հէր քէն քէնտի իսասթէ- լիկինի վէ պունա մալսուս տէվանըն թարիֆինի ալա- պիլիւր : Մէգըիւր տէվալար թօրու պաշը գատար պիւ- երւքիւրտէ վէ քիւրթէհիք շէթիլտէ թէրթիպ օլուն- տուղունտան, միտէեէ սը- գընթը վիւմէգ :

Իշպու տէվալար՝ պիւր հարէթէթի էլէթթիլգիեէյի հայիգ տիրլէր, եանի ա- նինտէ թէթսիւրլէրինի իճրա իտէրլէր : Հէր իսասթալըք իչին պու քիւրթէհիք- լէրտէն պուլունուր :

Հէր շիշէնն իւզէրինտէ մարգա օլա- րագ, գօնթ Մաթթէյին սէյֆիեէսի պու- լունմասը շարթ օլուպ, տիկէր հէր մարգա, Մաթթէյ իսմինն սուր իսթի- մալի տիմէք տիր :

Թիւրքիստա, Մաթթէյ քիթապլարը- նըն վէ թէթսիւրի էլէթթիլգիեէյի հէր իսասթէլիկէ նաֆի տէվալարընն ումու- մի վէթիլ վէ տէթօղիթօսու, Տէրիսաա- տէթտէ Գալաթաա վաղը Տէյիլմէն իսանընտա 14 նիւմէրօլու Անթըրքօ-Պար- մասթիլ նամ մաէլլ տիր :

Մ. ԲՕՇՊՈՐՈՒՆ ՔԷՏԻԼԷՐԻ

Պրանսանըն սօն վաղրալարընտա, էնթրանսիթան զալէթմասընն միւտի- րի մէյհուր Մ. Բօշֆօրուն իսանէսի տալիս հիւրիւմէթ թարաֆընտան թէհարրի իտիլմէրէ, իսանէի մէգ- քիւրուն սալիլէրէրի մէօհիւրլէնէ- րէք, միւսիլէյիլն իւշ աոտէտ քէտիսի՝ պու տալիլէրտէն պիւրին- տէ պուլունմաղլէ հապս իտիլտիլէ- րինտէն, Մ. Բօշֆօր՝ հայվանթըն հիւսանէսինի տէրիւհտէ իտէն չիւրքէթ րէյիսինէ աթիտէքի բրօթէսթօնա- մէեի եալմը տըր :

«Միւսիւ,

«Մաճպուս օլան քէտիլէրիմին հա- լը տէհէթիլթիմալինի սէգէ նաղշ իթմէկէ հաճէթ կէօրմէմ : Պիչարէ- լէր մաճպուս օլտուղլարը տալիլէ- տէ, նաֆագատան մաճրու մ գալմըշ- լար տըր, զիւրա նաֆագալարընը վիւր- մէկէ մէմուր օլան պէսլէմէ՝ մէօհիւր- լէրի գօրարմագաղըն վաղիֆէսինի իյֆա իտէմէգ, Մէօհիւրլէրի գօրար- մագ իսէ, 6 այ հապսը միւսթէլլիմ տիր, Տիկէր թարաֆտան, տիվանը ալինն՝ մէննի մուհաթէմէն վէ եա- իստ աոտա թալչանը կիպի գալթուր- մալարընա գարար վիւրմէսինն տէկին օ հայվանլարը աճ տուտուրմագ սա, անլէրի գուտուրթմագ տըր քի, պու տալիս ճէմիլէթի պէշէրիեէ պիւր միւսաթարա չրգարմագ տըր, Իշպու գարարըզ հայվանլար քէնտիլէրինն աթֆ օլունան իթհամը միւտհիլտէն հիչ պիւր շէյ անլանմաղլար, Պու- լանթիւթիլք իլլէթլինն անլէրին տէ թուլուլմուշ օլտուղլարընը գանն

կիւնա թէսատիւֆաթընա գարըն թէրք իթմէկէ րաղը օլա- լըմ : Պէօյլէ պիւր հարէթէթիմիլ, սիզի պիւր կըրտապտան գուլթարըպ, տաճա զալիմ օլան տիկէր պիւր կըրտապա իլգա իթմէք տիր :

Պրէտէրիք Մինեօնուր գըղը, իլք տէֆա օլարագ միւս- թապպէլի կէօղ էօնիւնէ կէթիլէրէք, մէգըիւր սէօղլէրի տինլէօրտու, Հընչըրմասը քէնտիսինի սարսընօրտու : Նի- հանէթ մատամ Ժէրվէզ, մէգպուրէեի եանընա ճէլպ ի- տէրէք :

— Հընչըրմանը թէսկին իտին. ինսան՝ քէնտի եա- նընտա իմտատ վէ մուհապպէթ պուլուր իսէ, մէյիուս օլ- մանա հագգը օլամաղ, տէտի :

Բօզ. — (Հէեէճանը աղիւմ իլէ, վէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղ- լանարագ.) Ա՛հ, մատամ, պէնի ալըն, պէնի մուհաֆաղա իտին : Եաշամագ իտուսուընտա սիզէ եէմին իթտիմ : Իմտի, սիզի սէվմէք իչին եաշանաճաղըմ : սիզին քէօլէնիլ վէ խըզ- մէթմիլիլ օլաճաղըմ :

Ժէրվէզ. — (Քէզալիք աղլանարագ, էլինի կէնճ գըղըն աղընա վաղ իթտի.) Խա՛յր, իա՛յր, սիզ պէնիմ էվլատըմ օլաճագսընը :

Պիւր գաշ տագըգա գատար, մատամ Ժէրվէզ իլէ Բօ- ժէ վէ Բօզ պիւրիլքտէ աղլատըլար : Պու աղալըգ Ալպու- թրօսուր գարթանը, մէնտիլլիլ կէօղլէրինն եաշընը սիլ- տիկինտէ, վալիտէսի՝ կէնճ գըղը գուճագլանըպ, անը թէս- կին իթմէկէ չալըշմագտա վէ պիւր աղ ուեումասընը իլթար իթմէքտէ իտի : Ագըպէթքեար, օն եէտի եաշընտա կէնճ պիւր գըղ օլմասըլլա օլ անէ տէկին գաաֆէթի վիճուտինն մուգալվէմէ իտէպիլմիլ օլան Բօզ՝ թագաթ վէ տէրմանը գալմանարագ, ույգու հիսսինն գարըն տուրամատը, վէ պիւր գօլթուգլու իսկէմիլէեէ եալանըպ, ուեումագա պաշ- լատըղընտա, Բօժէ, վալիտէսինն սարըլարագ :

— Ա՛հ, սէվկիւլիւ վալիտէճիեիմ, նէ՛ գատար համլը-

եէթիլ վէ շէֆագաթըլսըն... պիլսէն սէնի նէ՛ գատար սէ- վէրիմ, տէտի :

Լաքին մատամ Ժէրվէզ, մուգապէլլի պիլմիւլ գայիտէ- սիննէ էվլատընը պուս իթմէեիպ, պաշընը էեէրէք թասալը վէ միւզտարըպ կէօրիւնտիւկիւ հալտէ :

— Պէնիմէ կէլ, տէտի օղլունա, վէ մէրգուլ իլէ պիւր- լիքտէ, եաթագ օտասընտան թաամ սալանընա կըրտի :

Վալիտէ վէ էվլատ, մէգըիւր սալանըն գաբուսուեու գա- րատըգտան սօնրա, մատամ Ժէրվէզ, քէլամա իպլիտար իտէրէք :

— Բօժէ, ագըլսըղճա հարէթէթտէ պուլունմուշ օլտու- ղումու չիմտի անլանօրուլմ, տէտի :

Բօժէ. — Սէ՞ն մի վալիտէճիեիմ :

Ժէրվէզ. — Էվլէթ, չիւնքի տիւնեատա հէր էյիլիք տիւ- չիւնիւլէրէք իճրա իտիլմէլի իքէն, պէն իսէ, պիւր սէվգի թապիեէ իթթիպաէն հարէթէթ իթտիմ : Պիլ, նէ՛ հագգ իլէ պու կէնճ գըղը քէնտի էօեէ էվլատըմը թալիին իտէ- պիլիլիլ, վէ էվիմիլ քէնտի էվի մագաթընտա թալսիս գը- լապիլիլիլ :

Բօժէ. — Թէվէճիւհ վէ րիգաթ հիսսիեաթը պու հագ- գը պիլէ իթա իթմէքտէ տիրլէր :

Ժէրվէզ. — Պագաթ էլէր օ թէվէճիւհ վէ րիգաթ հիս- սիեաթը եանըլթիլար իսէ, օնա նէ՛ տիմէլի, էլէր տինլէ- տիկիմիլ թէզալլիւմ վէ թէշէքիլէրին պիւր գըմը եանըլ իսէ, վէ պունու անլամագ, թապիլի պիլիմ իչին միւմիլն- սիլ իսէ, նէ՛ եալմալ :

Բօժէ. — Նէ՛ օ վալիտէճիեիմ, չիւպհէ՛ մի իտիւրօսուն : Մատմաղէ Մինեօնուր սուրէթի իֆատէսինտէքի հագըգէթ՝ սէնի իքնա իթմէօր մու :

Ժէրվէզ. — Օ կէնճ գըղըն, նագլ իթտիկի վուգուաթը միւպալէզա իտէպիլիլ օլտուղունու սէն մէմուլ իթմէօր- մուսուն : Պիւր շալսըն ֆէվգէլատէ ալէյհինտէ սէօյլմէք-

